

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ :
การสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์

วิทยาลัยการปกครองป่าไม้
โดย
จีรศักดิ์ เพกวน
จันทน์ เมืองแม่น

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการวิจัย
จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยขึ้นนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ขอขอบคุณแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัยคือ วิทยาลัยการเมือง การปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชิงชั้น จงสมชัย คงบดีวิทยาลัย การเมืองการปกครอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อลองกรณ์ อรรถแสง รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและ วิจัยที่ได้อันมัติทุนสนับสนุนการวิจัย ซึ่งเป็นการบูรณาการร่วมกับโครงการบริการวิชาการหนึ่ง หลักสูตรหนึ่งชุมชน โครงการ เครือข่ายการสร้างพลเมืองเพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตยจากฐานรากเป็นที่ 2 ปีงบประมาณ 2562 ในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญและให้ความร่วมมือในทุกด้านกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณคณะครุ นักเรียน โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร โรงเรียนเทศบาลครัวสีสวัสดิ์วิทยา โรงเรียนเทศบาลบ้านค้อ โรงเรียนเทศบาลสามัคคีวิทยา โรงเรียนเทศบาลบ้านสองนางไย โรงเรียน เทศบาลโพธิ์ครรชี และโรงเรียนเทศบาลบ้านแมด และศึกษานิเทศ กองการศึกษาเทศบาลเมือง มหาสารคาม ที่ได้ให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวกให้กับผู้วิจัยและค้นหาได้ด้วยเก็บข้อมูลจนสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี และขอบคุณคณะวิทยากรจาก คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม และคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนครร ที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาเกี่ยวกับ การวิจัยในครั้งนี้ จนได้นวัตกรรมออกแบบนี้ขึ้น คือ คู่มือนักเรียนวัยมันส์ รู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) คู่มือสำหรับการจัดกิจกรรมเพื่อรักษารู้เท่าทันสื่อสำหรับนักเรียน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ได้ช่วยเหลือและให้ความร่วมมือกับการวิจัย ในครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิชาการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางการพัฒนาต่อยอดทั้งในด้าน วิชาการและการทำงานให้กับผู้ที่นำไปใช้และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อห่วงงานและองค์กรสืบไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จีรศักดิ์ โพกวิน

โครงการวิจัยบูรณาการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ : การสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์

ผู้วิจัย : จีรศักดิ์ โพกาวิน และ จินตนา เมืองแม่น

บทคัดย่อ

การวิจัย การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ : การสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและออกแบบ Model การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์ สัมมนากลุ่มอย่าง แบบสอบถามสังเกต กลุ่ม ตัวอย่างทั้งหมดจากนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 35 คน

ผลการวิจัยพบว่า ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนในโรงเรียน คือ 1) กิจกรรมให้ความรู้และรู้จักสื่อ 2) กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับความหมาย ประเภท และวิวัฒนาการของสื่อ 3) กิจกรรม DQ ความฉลาดทางดิจิทัล เมื่อผู้เรียนได้เข้าใจเกี่ยวกับสื่อแล้ว การให้ความรู้ก่อนวันที่ 8 ทักษะ เป็นทักษะที่เด็กเยาวชนยุคใหม่ควรเรียนรู้ในการเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล เมื่อห้องเรียนมีความพร้อมและตระหนักรึ่นความสำคัญในการสร้างพลเมืองที่รู้เท่าทันสื่อ กระหายนเตือนให้รู้จักใช้สื่อได้อย่างสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์ได้นั้น ควรผ่านการจัดกิจกรรมตาม LINE Model ซึ่งประกอบไปด้วย L = media Literacy คือ การรู้เท่าทันสื่อ I = Intelligence คือ ความฉลาดรู้ N = Network คือ เครือข่าย E = Empower คือ เสริมอำนาจ

คำสำคัญ : การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์/การสื่อสาร/สื่อสังคมออนไลน์

Human Resource Development: Creative Communication through Social Media

Abstract

The study on Human Resources Development: Creative Communication through Social Media aimed to study training style and design the models of a creative communication through social media in human resources development. The data collection methods used in this qualitative study were in-depth interview, focus group discussion, and observation. The key informants were 35 students who involved in the activities. The finding revealed 3 training styles of the students' creative communication through social media in human resources development. The 3 training styles consisted of 1) the media literacy activity 2) the acknowledgment of the meaning, type, and evolution of media activity and 3) DQ: the digital intelligence activity. After the completion of all activities in the 3 training styles, 8 skills which young people should learn to become the citizen of a digital age were instructed. Then, all organizations were ready and realized the importance in creating the new age citizen with media literacy and stimulating the creative use of media. In sum, the creative communication should be organized through the activities via LINE, namely, the LINE model. This model consisted of L: media Literacy, I: Intelligence, N: Network and E: Empower.

Keywords : Human Resources Development /Communication/Social media

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตการศึกษา	2
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	5
แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร	32
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์	35
แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการใช้สื่อสังคมออนไลน์	38
บริบททั่วไป	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	59
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา	63
ประชากร	63
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	63
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล	64
การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูล	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	66
บทที่ 4 ผลการศึกษา	67
รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์	67

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

Model การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์	76
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	78
สรุปผลการศึกษา	78
อภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85

วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง